

Tugiteenused ja nende rakendamise kord Järvakandi Koolis

Alus PGS, 9.06.2010 § 23, 37, 38, 40, 44,46, 47, 48, 51, 58, 93

Järvakandi Kooli õppekava, Vabariigi Valitsuse määrus nr. 14, 28.01.2010.

1. Üldpõhimõtted ja mõisted

- 1.1. Käesolev kord reguleerib erivajadustega õpilastele vajaliku toe pakkumist ja erivajadustega õpilaste toetamist. Tuge vajavate õpilaste toetamise kord on üks Järvakandi Kooli õppekavast.
- 1.2. Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja teiste spetsialistide koostöös.
- 1.3. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.
- 1.4. Tugimeetmete kõrval võidakse rakendada ka mõjutusmeetmeid. Õpilastele rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord on sätestatud dokumendis „Järvakandi Kooli kodukord“, mis on avaldatud kooli kodulehel jarvakandikool.ee.
- 1.5. Käesolevas korras reguleerimata juhtumite lahendamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, põhikooli riiklikus õppekavas ja määrustes sätestatust.

2. Tugimeetmete rakendamine

2.1 Õpilastele rakendatakse õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamiseks järgmiseid tugimeetmeid ja teenuseid:

- 1) ainekonsultatsioonid;
- 2) õpiabitunnid;
- 3) pikapäevarühm;
- 4) eripedagoogiline õpiabi ja nõustamine;
- 5) käitumise tugikava;
- 6) individuaalne õppekava (IÕK) ja/või DH hindamine;

- 7) abiõpetaja;
- 8) täiendav õppetöö;
- 9) sotsiaalpedagoogi ja HEV-õpilaste õppe koordineerija nõustamine;
- 10) õppetöös keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavate ülesannete andmine;
- 11) olümpiaadidel, konkurssides, huvikoolides ja -ringides osalemine;

2.2 Tugimeetmeid rakendatakse õpilastele, kellel või kes:

- 1) on jäänud klassikursust kordama;
- 2) on ajutine õpiraskus
- 3) on üle viidud järgmisesse klassi mitterahuldava(te) hindegaga (hinnetega);
- 4) on lõpetanud õppeperioodi mitterahuldava hindegaga;
- 5) on jäänud mingil põhjusel õppeperioodi lõpus hindamata;
- 6) ei täida koolikohustust;
- 7) ei suuda täita olemasolevat õppekava;
- 8) on pikemaajaliselt koolist eemal viibinud;
- 9) on käitumisraskustega;
- 10) on andekas;
- 11) ei valda piisavalt kooli õppekeelt.

Kool võib vajadusel teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas. Tugiteenuste korraldamisel lähtutakse riiklikest dokumentidest, kooli õppekavast ning käesolevast korrast. Õpilaste kohta, kelle puhul rakendatakse tugimeetmeid, tehakse märge Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) keskkonda (IÕK, õpiabi jms puhul).

Lapsevanemat teavitatakse lapse edasijõudmisest eKooli keskkonnas, aineõpetaja või klassijuhatajaga vestluse, hinnetelehe, tunnistuse ja arenguvestluse kaudu. HEV-õpilase kohta avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart ([LISA 1](#)).

Juhul kui õpilane pole kasutanud talle määratud tugimeetmeid, teavitatakse aineõpetaja ja klassijuhataja koostöös lapsevanemat koheselt ning vajadusel kutsutakse lapsevanem(ad) kooli vestlusele.

Kui koolipoolne toetamine ja nõustamine ei ole viinud soovitud tulemuseni, kaasatakse koostöös lapsevanemaga koolivälised tugispetsialistid ja organisatsioonid (maakondlik kooliväline nõustamismeeskond, Rajaleidja keskus, psühholoog, psühhiaater, noorsoopolitsei, KOV'i spetsialistid jne). Vajadusel rakendatakse seaduses (PGS §47) koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatavaid meetmeid õpilase toetamiseks.

3. Tugispetsialistid koolis

Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.

3.1. Kooli tugimeeskonda kuuluvad: (vt. [LISA 2](#)): klassi- ja aineõpetajad, eripedagoogid / logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, direktor, õppealajuhataja, HEV-koordineerija.

Tugimeeskond tegutseb õppeperioodil ning koguneb lähtuvalt vajadusest.

3.2. Tugimeeskonna töökorraldus

Tugimeeskonna tegevuse eesmärgiks on õpetajate ja vanemate toetamine ja nõustamine õpi- ja käitumisraskustega õpilastega toimetulekuks ning õpilastele vajaliku abi ja teenuste soovitamine.

Tugimeeskonna tegevust juhib HEVKO.

Tugimeeskonna koosolekutel osalevad tugispetsialistid lähtuvalt kogunemise põhjusest. Vajadusel kaasatakse teisi õpilasega kokkupuutuvaid isikuid.

Koostöös kavandatakse õpilasele sobiv tugimeede, jaotatakse konkreetsed ülesanded tugispetsialistide vahel, püütakse leida täiendavaid võimalusi õpilase õppimise ja arengu toetamiseks.

Tugimeeskonna koosolekud protokollitakse, kuhu märgitakse õpiraskuse kirjeldus, rakendatavad tugimeetmed, kestvus, vastutaja ([LISA 3](#)).

Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kaks korda õppeaastas meetme rakendamise õpilase arengu ja toimetulekut ([LISA 4](#)) ning esitavad omapoolsed soovitused, mis pannakse kirja õpilase arengu individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Tugimeetme rakendamisest ja selle tulemuslikkusest teavitatakse vanemat.

4. HEV õpilastele kooli poolt rakendatavad tugimeetmed

4.1. Koolis rakendatakse järgmisi tugimeetmed:

1) Ümarlaua kohtumised vanemaga / õpilasega.

Ümarlaua kohtumised vanematega (klassijuhataja-lapsevanem-õpilane, aineõpetaja/ tugispetsialistid/ õppealajuhataja/ kooli direktor) on koostöövorm, mis toetab õpilase individuaalset arengut, eneseanalüüsi ning suurendab õpilase vastutust oma õpitulemuste ja käitumise eest koolis. Vanemate kaasamine aitab ühtlustada kodu ja kooli nägemust õpilase arengust. Ümarlaua kohtumise kokkuvõtteks täidetakse vestluse protokoll vanematega ([LISA 6](#)). Kokkuvõtte fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

2) Individuaalse õppekava rakendamine

Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava (IÕK) ([LISA 8](#)) lähtuvalt seaduses loetletud tingimustele (PGS §18). Lisaks võidakse rakendada diferentseeritud hindamist (DH). Hindega „DH” hinnatakse õpilase vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika teatud perioodi/teema õppetulemusi, mille saavutamiseks on vajalik rakendada õpilase võimetele sobivaid individuaalselt toetavaid tugimeetmeid. DH rakendatakse õpilasele, kes vajab teatud aines (ainetes) arvestuslike tööde või eksami sooritamiseks lisaaega kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta ja/või täiendavaid õppevahendeid (sõnaraamatud, abivalemid) ja/või teksti, töökorralduste täpsemat ja põhjalikumat selgitamist ja kellele on koostatud individuaalne õppeplaan ([LISA 7](#)).

- Õpiabiplaan koostatakse õpilasele korraga ühe trimestri puudulike teadmiste ja oskuste likvideerimiseks.
- Õpiabiplaan koostatakse õpilasele ühes või mitmes õppeaines.
- Õpiabiplaani kinnitavad oma allkirjaga aineõpetaja, õpilane ja lapsevanem.
- Trimestri lõpus analüüsib tugimeeskond õpiplaani tulemuslikkust ning vajadusel rakendatakse õpilasele individuaalne õppekava.

(1) IÕK koostamise ja täitmisega on seotud järgmised isikud:

- õppealajuhataja (koostab IÕK), klassijuhataja, eripedagoog või sotsiaalpedagoog;
- abiõpetaja, logopeed (kõneravi ja tagasiside edasijõudmisest, õpioskused);
- psühholoog (jõustab, toetab, õpetab õpioskusi);
- õpilase vanemad (tagab koolikohustuse täitmise ja kontrollib iseseisva töö tegemist, hoiab sidet kodu ja kooli vahel).

(2) HEV-koordineerija kindlustab ruumid, tunniplaani ja kontrollib IÕK rakendamist.

(3) HEV koordineerija esitab direktorile taotluse individuaalse õppekava rakendamiseks ([LISA 9](#)). Individuaalse õppekava rakendamise otsuse kinnitab direktor käskkirjaga.

(4) Rakendamise otsuses tuuakse ära:

- üldised andmed õpilase kohta;
- individuaalse õppekava rakendamise põhjused;
- õppeained, millele individuaalne õppekava koostatakse;
- rakendatavad tugisüsteemid;
- individuaalse õppekava rakendamise aeg, individuaalsed erisused, hindamissüsteem;
- IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused.

3) Õpilase vastuvõtmine pikapäevarühma

Pikapäevarühm võimaldab õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja suunamist

õppest vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel, huvitegevuses ning huvide arendamisel. Pikapäevarühma kuuluvad üldjuhul I- IV klassi õpilased.

Kui õpilasele on üheks tugimeetmeks määratud pikapäevarühm, siis üldjuhul täidab ta koduseid õpiülesandeid pikapäevarühma õpetaja suunamisel ja juhendamisel. Õpilane võetakse pikapäevarühma lapsevanema (eestkostja) kirjaliku avalduse alusel.

4) Õpilase vastuvõtmine õpiabirühma eripedagoogilise või logopeedilise abi osutamiseks

Õpiabirühmadesse vastu ajutiste õpiraskustega ja välja kujunemata õpioskustega põhikooli õpilane, kes **vaatamata klassi- ja aineõpetaja abile, õpetuse diferentseerimisele ja individualiseerimisele** ei suuda täita põhikooli riiklikust õppekavast tulenevaid ainekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja –harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

Õpiabirühmas kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi, võimaldades neil saavutada nõutavaid õpitulemusi. Eripedagoogilise õpiabirühma tunnid kantakse e-päevikusse. Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka enne või pärast õppetunde.

Logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa kõne nende valdkondade arengule, mis on vajalikud õppekava omandamiseks. Logopeedilist õpiabi rakendatakse õpilastele, kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohase arenguga võrreldes aeglasemalt või raskendatult.

Logopeedilist abi rakendatakse õpilasele üks kuni kolm korda nädalas. Tunnid toimuvad rühma- või individuaaltundidena. Rühmaõppes on rühmatäitumuse piirnormiks kuni kuus õpilast ja rühma võib moodustada erineva klassi õpilastest.

HEV koordineerija teeb õppeaasta jooksul tugimeetmete rakendamise ja tulemuslikkuse hindamise aruanne ([LISA 5](#)) põhjal direktorile ettepaneku õpiabirühma nimekirjade korrigeerimiseks.

5) Käitumise tugikava

Käitumise tugikava ([LISA 10](#), [Lisa 10a](#)) on konkreetne plaan õpilase käitumise suunamiseks, mis on abiks õpilase käitumise korrigeerimisel ja eneseregulatsiooni oskuste parandamisel. Lapse sotsiaalsete oskuste arendamiseks ja eneseanalüüsile suunamiseks. Eriti oluline on tihe koostöö vanemaga, sest sageli on lapse käitumishäirete põhjuseks ebastabiilne olukord perekonnas.

Käitumise tugikava väljatöötamist ja eluviimist koordineerib sotsiaalpedagoog. Tugisüsteemi koostöös koostatakse individuaalne käitumise tugikava.

Käitumise tugikava koostatakse vastavalt vajadusele õpilasele, kellel esinevad käitumisraskused ja see kooskõlastatakse lapsevanemaga.

Käitumise tugikava rakendatakse eesmärgiga mõjutada õpilast kooli kodukorra kohaselt käituma ja teistest lugu pidama ning ennetada turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis.

Tugikava koostatakse kokkulepitud vormis, milles tuuakse välja:

- 1) üldandmed õpilase kohta;
- 2) käitumuslikud probleemid, nende mõju õpilasele ja kaaslastele (eakaaslased, täiskasvanud);
- 3) raskused sotsiaalsetes oskuses (enesehinnang, koostööoskus, oskamatus erinevates olukordades käituda jms);
- 4) tegevused olukorra parendamiseks;
- 5) kokkulepped ja täitmise tähtaeg.

6) Täiendav õppetöö

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, tulenevalt trimestrihinnetest või milles tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Täiendav õppetöö toimub aineõpetaja koostatud kava järgi, õpilasele antakse täiendava õppetöö plaan ([LISA 11](#)). Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

7) Sotsiaalpedagoogi nõustamine

Sotsiaalpedagoogi nõustamise eesmärk on kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilase tegutsemisvõime ja toimetuleku toetamine koostöös last ümbritseva võrgustikuga. Sotsiaalpedagoog on õpilase sotsialiseerumisprotsessi toetaja. Koostöös klassijuhatajate ja aineõpetajatega nõustab sotsiaalpedagoog nn riskigrupi kuuluvaid õpilasi, hindab ressursse ja riske. Korraldab vajadusel võrgustikutööd. Sotsiaalpedagoog leiab õpilastele isiksuse arengut toetavaid tegevusi ja õppimisvõimalusi (koolivälised toetusgrupid, huvigrupid jne.)

8) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (HEVKo) nõustamine

HEVKo nõustamise eesmärgiks on õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugimeeskonna liikmete, õpetajate ning lapsevanematega. Vajadusel suunab õpilase teiste koolisiseste spetsialistide juurde individuaalsele konsultatsioonile.

HEVKo koordineerib erivajadusega õpilastega seotud dokumentatsiooni täitmist.

HEVKo teeb lapsevanemale tema lapse õppe ja arengu toetamise eesmärgil ettepanekuid täiendavate uuringute läbiviimiseks ning vajadusel korraldab kooliväliste spetsialistide toe ja nõustamise.

9) Abiõpetaja

Toetab koostöös aineõpetajate ja tugispetsialistidega õpilasi, kes vajavad täiendavat individuaalset abi ja juhendamist ainetundides. Abiõpetaja lähtub õpilaste toetamisel aineõpetaja poolt antud ülesannetest, teeb aineõpetajaga koostööd HEV- õpilaste toetamisel

4.2. Andeka õpilase toetamine

(1) Andekas õpilane on 1.-9. klassi õpilane, kellel on kõrgete võimete tõttu eeldusi saavutada

väljapaistvaid tulemusi ning, kes on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguiline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis jm.

(2) Andeka õpilase väljaselgitamisele ja erivajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad, ringijuhid, tugisüsteemi spetsialistid ja klassijuhatajad.

(3) Õpetaja toetab ja juhendab õpilaste andekuse väljaselgitamist ning teeb õpilasele, vanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks süvendatud pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks (täiendav õppetöö, õppekorralduse muutmine, olümpiaadid, täiendavad uurimistööd, ekskursioonid, õppekäigud, lisakonsultatsioonid jne).

(4) Andeka õpilase toetamise meetmed koolis:

- lisatöö ainetunnis;
- tunniväline toetamine (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid jms);
- ettevalmistav töö aineolümpiaadideks, konkurssideks jms;
- teaduskooli suunamine ja juhendamine;
- vajadusel IÕK rakendamine.

4.3. Tugimeetmed koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul

- 1) õpilase üleviimine põhiharidust omandavate õpilaste eriklassi;
- 2) osalise ajaga õpe individuaalselt või väiksemas rühmas;
- 3) õppe korraldamine põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi;
- 4) põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamine või
- 5) vähendamine/suurendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine;
- 6) terviseseisundist tuleneva koduõppe rakendamine.

4.4. Vajaduse korral saavad õpilased osa järgmistest tugimeetmetest

- 1) vanema soovil koduõppe rakendamine;
- 2) andekate õpilaste toetamine;
- 3) konsultatsioonid väljaspool õppetunde;
- 4) meditsiiniline abi.

4.5. Koostöö väljaspool kooli toimub järgmiste komisjonide ja koostööpartneritega

- 1) kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist;
- 2) kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja;

- 3) (noorsoo)politsei;
- 4) perearstid, psühholoogid, psühhiaatrid;
- 5) õppenõustamiskeskused, tugikeskused, rehabilitatsioonikeskused,
- 6) huvialakoolid ja noortekeskused;
- 7) MTÜ – d ja erinevad projektid.

5. Tugisüsteemi kirjeldus

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-le 37, on koolis kehtestatud koolisisene tugisüsteem (vt [SIIT](#)), mis toimib õpilast nõustava ja toetava võrgustikutöö põhimõttel.

Tugisüsteem kirjeldab tugimeetmete rakendamise ja tugispetsialistide ja organisatsioonide kaasamise korda lähtuvalt probleemi olemusest ja olukorrast.

5.1. Õpiraskustega õpilaste õppe korraldamisel kasutab kool kolme tasandit.

1) **I tasand** - õpilase hariduslike erivajaduste märkamine ja esialgne toetamine klassi tasandil.

Õpilase toetamise klassi tasandil korraldavad aineõpetaja, klassijuhataja, vajadusel õpilasega varem tegelenud spetsialistid. Tegevust koordineerib klassijuhataja.

- märgatakse õpilase puhul tavapärasest erinevat käitumist, õpiraskust, tervise halvenemist või sotsiaalseid probleeme;
- vesteldakse õpilasega, vajadusel kaasatakse lapsevanem;
- määratakse vajalikud tugimeetmed: õpiabi, nõustamine tugispetsialistide juures, logopeediline abi, pikapäeva rühm;
- tugimeetme(-te) mõjususe hindamine.

2) **II tasand** - õpilase arengu toetamine kooli tasandil.

Õpilase toetamise kooli tasandil korraldavad aineõpetaja, klassijuhataja, kooli tugivõrgustik. Tegevust koordineerib ja fikseerib HEV-koordineerija koostöös klassijuhatajaga.

- eelmise astme tulemuste analüüs ja mitterahuldavate tulemuste tekkimise põhjuste selgitamine;
- vestlus õpilasega ja lapsevanemaga, kuhu on kaasatud vähemalt üks tugispetsialist;
- määratakse vajalikud tugimeetmed: ainekonsultatsioonid, õpiabitunnid, nõustamine tugispetsialistide juures, pikapäevarühm, käitumispäevik, IÕK, koostöö tugivõrgustikuga, konsultatsioonid väljaspool kooli asuvate spetsialistidega sh. Rajaleidja keskusega.

- Tugimeetme(-te) mõjususe hindamine.

3) **III tasand** - õpilase arengu toetamine võrgustikutöös.

Õpilase arengu toetamine võrgustikutöös toimub aineõpetaja, klassijuhataja, kooli tugivõrgustiku, HEV koordineerija ja kooliväliste tugisüsteemide esindajate ((lastekaitse, psühholoog, psühhiaater, politsei jne.) koostöös.

Tegevust koordineerib ja fikseerib HEV-koordineerija koostöös klassijuhataja ja teiste tugispetsialistidega.

LISA 2.

LISA 2. Järvakandi Kooli tugisüsteem

	Ennetamine	Õpilase abi- ja toetusvajaduse väljaselgitamine ehk <u>märkamine</u>	Õpilase arengu ja toimetuleku <u>hindamine</u> õpikeskkonnas	Õpilase arengu, toimetuleku, võimetekohase õppimise ja sotsiaalsete oskuste <u>toetamine</u> õppeprotsessis
KLASSI- JUHATAJA	<ul style="list-style-type: none"> • loob õpilase ja tema perega kontakti, • on õpilase esmane kontaktisik koolis, • lahendab kiiret sekkumist võimaldavad olukorrad, • osaleb klassi ühtsust edendavates tegevustes. 	<ul style="list-style-type: none"> • märkab muutust õpilase toimetulekus ja algatab vajadusel võrgustikutöö, • teeb koostööd lapsevanemate, aineõpetajate ja tugispetsialistidega. <p><i>(IAK - täiendamine taustinfo)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib õpilast õppeprotsessis (õpitulemused, osalemine õppetöös), • kaasab lapsevanemad (sh arenguestlused), • osaleb võrgustikutöös. <p><i>(IAK - õpilase üldiste tugevuste-nõrkuste kirjeldamine)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • lähtub õpetamisprotsessis õpilase individuaalsetest vajadustest, • teeb koostööd lapsevanemate, aineõpetajate ja tugispetsialistidega. <p><i>(IAK - meetmete rakendamine ja tulemuste analüüs)</i></p>
AINEÕPETAJA	<ul style="list-style-type: none"> • toetab õpilasi tunnis ja aine omandamisel, • loob klassis õppimist toetava keskkonna, • lahendab kiiret lahendamist võimaldavad olukorrad. 	<ul style="list-style-type: none"> • märkab õpilase erivajadust, • pöördub klassijuhataja poole. 	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib õpilast õppeprotsessis, • teeb koostööd klassijuhatajaga ja kooli tugispetsialistidega. <p><i>(IAK - õpilase tugevuste-nõrkuste kirjeldamine ainepõhiselt)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • lähtub õpetamisprotsessis õpilase individuaalsetest vajadustest. <p><i>(IAK - soovitude rakendamine ja tagasiside)</i></p>
ERIPEDAGOOG	<ul style="list-style-type: none"> • nõustab ja jõustab õpilasi, kooli personali ja lapsevanemaid, • osaleb klassijuhatajatundi de korraldamisel, • nõustab õpetajaid turvalise õpikeskkonna loomiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> • vaatleb ja märkab õppeprotsessis eakaaslastest eristuvat õppijat, • uurib õppija osalemist õppeprotsessis. 	<ul style="list-style-type: none"> • teeb kindlaks õpilase arengu- ja õpioskuste taseme, • selgitab välja õpilase arengut mõjutavad tegurid ning õpivajadused, • teeb koostööd teiste tugispetsialistidega. <p><i>IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitud)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • juhendab ja nõustab kooli personali ning lapsevanemaid õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel, • valmistab ette ja teeb õpiabirühma tunde või individuaaltunde õppeasutuses, • valib õppemetoodika vastavalt erivajadusele. <p><i>(IAK - rakendatud tugimeetmete tõhususe hindamine)</i></p>
LOGOPEED	<ul style="list-style-type: none"> • nõustab ja jõustab õpilasi, kooli personali ja lapsevanemaid. 	<ul style="list-style-type: none"> • vaatleb ja märkab õppeprotsessis eakaaslastest eristuvat õppijat, • selgitab välja kommunikatsioonivõime, st suulise ja kirjaliku kõne loome- ja mõistmisoskuse. 	<ul style="list-style-type: none"> • teeb kõneuringuid, • teeb kindlaks õpilase arengu- ja õpioskuste taseme, • teeb koostööd aineõpetajate ja teiste tugispetsialistidega, • nõustab kooli personali ja lapsevanemaid. 	<ul style="list-style-type: none"> • toetab õpilaste suulise ja kirjaliku kõne arengut, • juhendab ja nõustab kooli personali ning lapsevanemaid õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel, • valmistab ette ja teeb õpiabirühma tunde või individuaaltunde õppeasutuses, • valib õppemetoodika vastavalt

LISA 2.

			<i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitus)</i>	erivajadusele. <i>(IAK - rakendatud tugimeetmete tõhususe hindamine)</i>
PSÜHHOLOOG	<ul style="list-style-type: none"> • nõustab ja jõustab õpilasi, kooli personali ja lapsevanemaid, • kaasab ja toetab klassijuhatajat töös grupisuhetega, • on koolis nähtav, suhtleb õpilaste, õpetajate ja teiste koolitöötajatega, • osaleb psühholoogiaalaste sisekoolituste planeerimisel ja läbiviimisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • teeb koostööd õpilast ümbritseva võrgustikuga ja kogub infot õpilase toetusvajaduse väljaselgitamiseks, • märkab ja vaatab eakaaslastest eristuvat õppijat. 	<ul style="list-style-type: none"> • hindab õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavaid tegureid, • teeb koostööd teiste tugispetsialistidega, kaasates vajadusel kooliväliseid spetsialiste. <i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitus)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • toetab ja nõustab õpilasi, kooli personali ning lapsevanemaid vaimse tervise küsimustes, • kaasab vajadusel teisi spetsialiste, • nõustab kooli personali kriisisituatsiooni korral. <i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitus)</i>
HEV-KOORDINAATOR	<ul style="list-style-type: none"> • nõustab ja jõustab õpilasi, kooli personali ja lapsevanemaid, • kaasab õppe- ja kasvatusgevuse planeerimisse organisatsioonisiseseid ja -väliseid erialaspetsialiste, • valmistab ette ja teeb vajaduspõhiseid koolitusi kooli personalile. 	<ul style="list-style-type: none"> • vaatab ja märkab õppeprotsessis eakaaslastest eristuvat õppijat, • uurib õppija osalemist õppeprotsessis. <i>(IAK - avamine ja haldamine)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb kindlaks õpilase arengu- ja õpioskuste taseme, • selgitab välja õpilase arengut mõjutavad tegurid ning õpivajadused, • teeb koostööd teiste tugispetsialistidega, kaasates vajadusel ka kooliväliseid spetsialiste. <i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitus)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • juhendab ja nõustab kooli personali ning lapsevanemaid õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel, • arendab välja õpilase erivajadusi toetava tugisüsteemi ja võrgustiku ning rakendab seda koostöös juhtkonna, õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanematega. <i>(IAK - rakendatud tugimeetmete tõhususe hindamine)</i>
SOTSIAAL-PEDAGOOG	<ul style="list-style-type: none"> • tegeleb koolikohustuse eirajate ning õpi-, käitumis- ja kohanemiskustega õpilastega, • tegeleb koolivägivalla ja sotsiaalse tõrjutuse probleemidega, • välja koostöös klassijuhataja, aineõpetaja, kooli juhtkonna, õpilase ja lapsevanemaga kava 	<ul style="list-style-type: none"> • teeb koostööd õpilast ümbritseva võrgustikuga ja kogub infot õpilase toetusvajaduse väljaselgitamiseks, • selgitab välja koostöös klassijuhatajate ja aineõpetajatega riskigrupi kuuluvad, erivajadusega õpilased (käitumisprobleemid, mitterahuldavad õpitulemused, majanduslikest 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab välja erivajadustega õpilastele isiksuse arengut toetavaid tegevusi ja õppimisvõimalusi (koolivälised toetusgrupid, huvigrupid, tugiisikud jne.); • aitab leida ja toetab õpilaste seismist motivatsiooni. <i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • informeerib, nõustab ja toetab õpilasi, õpetajaid, lapsevanemaid; • nõustab probleemidega lapsi ning nende vanemaid ja aitab leida probleemile optimaalse lahendi; • teeb tihedat koostööd kooli personali ja piirkonna lastekaitsetöötajaga ning noorsoopolitseiga, eesmärgiga luua toimiv võrgustik.

LISA 2.

	<ul style="list-style-type: none"> probleemi lahendamiseks, on koolis nähtav, suhtleb õpilaste, õpetajate ja teiste koolitöötajatega, osaleb vajadusel arenguevestlustel. 	raskustest tingitud sotsiaalsed probleemid, isiksuslikud probleemid, terviseprobleemid, koolist puudumine, perekondlikud probleemid).	<i>soovitused)</i>	<i>(IAK - vajaduste kirjeldamine ja soovitused)</i>
DIREKTOR	<ul style="list-style-type: none"> määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, korraldab õpetajate täiendõpet, loob meeskonnatööks vajalikud tingimused. 	<ul style="list-style-type: none"> loob võimalused õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja vajaliku toe pakkumiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> määrab isiku, kes vastutab IAK täitmise eest, otsustab tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamise. 	<ul style="list-style-type: none"> korraldab tugiteenuste rakendamist, otsustab õpiabi-või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise, rakendab kooli kodukorras ära toodud juhtkonna pädevuses olevaid mõjutusmeetmeid.
ÕPPEALA-JUHATAJA	<ul style="list-style-type: none"> peab arvestust õppimise edasijõudmise kohta. 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab välja õppetöös eristuvad õppijad (nt mahajääjad, andekad, käitumiskustega lapsed), teeb koostööd õpetajate, lastevanemate ja tugispetsialistidega. 	<ul style="list-style-type: none"> toetab õppetöös raskustesse jäänud õpilastele suunatud võrgustikutöö käivitamist. 	<ul style="list-style-type: none"> toetab õpilase erivajadusi toetava tugisüsteemi ja võrgustiku arendamist ning rakendab seda koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja lapsevanematega, juhendab kooli personali ning lapsevanemaid õpilaste õppe planeerimisel ja läbiviimisel.

IAK - individuaalse arengu jälgimise kaart

Selgitus IAK kohta

Haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatakse talle tulenevalt PGS §46 lg7-st individuaalse arengu jälgimise kaart (IAK).

HEV-õpilasele avatud IAK-s dokumenteeritakse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning (vajadusel) nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks. Kaardi põhjal teeb HEV-koordinaator ettepanekud koolis pakutavate õpilase arengut toetavate tugimeetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute tegemiseks. Tugiteenuse rakendamise tulemuslikkuse kohta märgivad õpilasega tegelenud õpetajad ja spetsialistid kaardile õpilase (ainealase) toimetuleku ja käitumise üldise kirjelduse ning esitavad omapoolseid soovitusi edasiseks. Lähtuvalt eelnevast kavandatakse edasised tegevused: tugiteenuste lõpetamine, tugiteenuse jätkamine samal või tõhustatud viisil, täiendavate uuringute tegemine, tugiteenuste vahetamine või muu teenuse lisamine vm.